VNS 2/2018 vp
Erityisasiantuntija Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
YmV 14.9.2018

Valtioneuvoston paikkatietopoliittinen selonteko

Paikkatieto on keskeinen jälkiteollisen tietoyhteiskunnan kestävää talouskasvua edistävä kilpailukykytekijä. Paikkatieto tukee myös hallinnon digitalisaatiota. Se on tärkeää myös ympäristöön liittyvän yleisen edun valvomiseksi entistä tehokkaammin pienevillä voimavaroilla.

Ympäristöä koskevasta paikkatietojärjestelmistä on erityisen tärkeää pitää huolta aluehallinnon uudistuksessa. Alueellinen ympäristöhallinto uhkaa hajota LUOVAn lisäksi 18 maakuntaan. Lakkautettavilla ELY-keskuksilla on ollut noin 80 ympäristön seurannan tietokantaa, joiden saumaton toiminta tulee varmistaa tulevaisuudessakin. Lisähaaste on, että yhä useammat ympäristöasiat ovat käytännössä siirtymässä kuntien varaan. Kuntien järjestelmät ovat tähän asti olleet hyvin kirjavia, mikä voi aiheuttaa jatkossa yhteensopivuus- ja tietokatkosongelmia. Yhteensopiviin tietojärjestelmiin tarvitaan riittävät resurssit ja yhteiset pelisäännöt.

Avoin, maksuton, helposti saatavissa oleva ja yhteensopiva paikkatieto tukee myös kansalaisten ja järjestöjen osallistumista ympäristöä koskeviin asioihin. Heidän on siksi saatava ympäristöä koskevaa paikkatietoa helppokäyttöisessä muodossa. Myös Euroopan yhteisön ympäristötietodirektiivi (2003/4/EY) edellyttää ympäristötiedon entistä laajempaa saatavuutta ja siten yleisen tietoisuuden lisääntymistä ympäristökysymyksistä. Tällainen tieto edistää vapaata keskustelua ja yleisön aktiivisempaa osallistumista ympäristöä koskevaan päätöksentekoon sekä viime kädessä parempaa ympäristöä.

Kansalaisilla ja järjestöillä on myös entistä suurempi merkitys paikkatiedon tuottajana, Esimerkiksi suuri osa luontoseurannoista on siirtynyt käytännössä vapaaehtoisten kansalaisasiantuntijoiden *(citizen science)* varaan. Julkisen vallan on siksi erittäin kustannustehokasta turvata esimerkiksi tätä tietoa kokoavan Lajitietokeskuksen voimavarat tulevaisuudessakin.

Lisätietoja
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi